

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu dokonał dla I. B. przeliczenia kapitału początkowego poprzez uwzględnienie za lata 1973-1979 minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w j.g.u., ustalenie nowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru na 48,08 % wyliczonego z 20 lat, zamiast dotychczasowego 46,88 % wyliczonego z 10 lat (decyzja z dnia 13 lipca 2018 roku k. 113-114 akta ZUS).

Decyzją z dnia 17 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał I. B. prawo do emerytury i ustalił jej wysokość na 2.195,52 zł przyjmując do jej wyliczenia: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie po uwzględnieniu waloryzacji – 152.635,13 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego (ustalonego decyzją z dnia 13 lipca 2018 roku) – 379.558,48 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wysokości 242,20 miesięcy (decyzja z dnia 17 lipca 2018 roku k. 5-6v akta ZUS).

W dniu 17 sierpnia 2018 roku wnioskodawczyni złożyła odwołanie od w/w decyzji z dnia 13 lipca 2018 roku oraz od decyzji z dnia 17 lipca 2018 roku. Zdaniem wnioskodawczyni, organ rentowy nie ustalił najkorzystniejszego wariantu emerytury, ponieważ wyliczeniu kapitału początkowego za lata 1974-1979 organ rentowy przyjął minimalne wynagrodzenie, a powinno być przyjęte wynagrodzenie wyliczone w oparciu o angaże (kserokopie angaży dołączono do odwołania). W konsekwencji emerytura została zaniżona (odwołanie k. 5-5v).

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o oddalenie odwołania od w/w decyzji. Jednocześnie organ rentowy wyjaśnił, że zgodnie z § 21 rozporządzenia MP i PS z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Z 2011 r. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Dowodem takim jest zaświadczenie (...) wystawione przez pracodawcę. Za lata 1974-1979 wnioskodawczyni nie przedstawiła zaświadczenia (...), zaś dołączone do odwołania angaże, zdaniem organu rentowego, nie są wystarczające do ustalenia wynagrodzenia za lata 1974-1979, ponieważ brak jest danych o ilości przepracowanych godzin przez wnioskodawczynię, a tym samym ustalenie wynagrodzeń jakie stanowiły podstawę wymiaru składek w tym okresie (odpowiedź na odwołanie k. 5-5v).

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2019 roku Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 1872/18 ze sprawą VIII U 1871/18 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (postanowienie k. 33 w aktach VIII U 1872/18).

Wobec dołączenia przez wnioskodawczynię do odwołania z dnia 17 sierpnia 2018 roku nieznanymi dotychczas organowi rentowemu dowodów w sprawie, jakimi są angaże za lata 1974-1979 z okresu pracy w (...), organ rentowy po ich rozpatrzeniu, decyzją z dnia 28 sierpnia 2018 roku odmówił przeliczenia emerytury z przyczyn wyżej podanych (decyzja z dnia 28 sierpnia 2018 roku k. 7 akta ZUS).

W dniu 10 grudnia 2018 roku wnioskodawczyni złożyła odwołanie od w/w decyzji z dnia 28 sierpnia 2018 roku podając tożsamą argumentację jak w odwołaniu z dnia 17 sierpnia 2018 roku (odwołanie k. 3-5 w aktach VIII U 2/19).

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wskazał, że angaże za lata 1974-1979 przedłożone przez wnioskodawczynię nie stanowią podstawy do przeliczenia wysokości świadczenia, gdyż zawierają wynagrodzenie w stawce godzinowej a brak jest informacji o liczbie faktycznie przepracowanych godzin, zatem organ rentowy nie ma możliwości ustalenia miesięcznego wynagrodzenia (odpowiedź na odwołanie k. 11-11v w aktach VIII U 2/19).

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2019 roku Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 2/19 ze sprawą VIII U 1871/18 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (postanowienie k. 16 w aktach VIII U 2/19).

Na rozprawie w dniu 12 marca 2019 roku pełnomocnik wnioskodawczyni popierał odwołanie i wniósł o przyznanie emerytury w wysokości wyliczonej przez organ rentowy w wariantcie I, zaś pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania (stanowiska stron – e-protokół (...):00:45 – płyta CD k. 59).

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

I. B. urodziła się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna, a nadto wniosek o ustalenie kapitału początkowego k. 1-3v akta ZUS)

W dniu 7 września 2006 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

(wniosek o ustalenie kapitału początkowego k. 1-3v akta ZUS)

Decyzją z dnia 17 października 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., ustalił wysokość kapitału początkowego I. B. na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 91.443,77 zł. Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału w kwocie 572,35 zł, okresy składkowe – 21 lat, 4 miesiące, 11 dni, tj. 256 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat, 0 miesięcy, 27 dni, tj. 60 miesięcy. Ustalony współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł dla ubezpieczonego 88,32 %. Na podstawie dołączonej dokumentacji wnioskodawczyni udowodniła zarobki z lat: 1980, 1984-1998, tj. 16 lat kalendarzowych. Za okres pracy w (...) w Ł. od 01.09.1972 r. do 31.12.1983 r. ubezpieczona dołączyła do akt sprawy jedynie świadectwo pracy. Z uwagi na brak druku (...), angaży podanych ze stawką miesięczną, kart wynagrodzeń, legitymacji ubezpieczeniowej czy listy płac, organ rentowy nie miał możliwości ustalenia osiąganego przez wnioskodawczynię wynagrodzenia za okres pracy w w/w zakładzie.

(decyzja z dnia 17 października 2006 roku k. 71-73 akta ZUS; świadectwo pracy k. 11 akta ZUS)

Na skutek odwołania wnioskodawczyni od decyzji z dnia 17 października 2006 roku, Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 5 lutego 2007 roku w sprawie o sygn. akt VIII U 2686/06 oddalił odwołanie. Następnie Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 9 stycznia 2008 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 465/07 oddalił apelację wnioskodawczyni od wskazanego wyroku.

(odwołanie z dnia 13 listopada 2006 roku k. 77 akta ZUS; odpowiedź na odwołanie k. 79-80 akta ZUS; apelacja k. 81-85 akta ZUS; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 stycznia 2008 roku k. 91 akta ZUS)

W dniu 14 grudnia 2009 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

(wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego k. 95 akta ZUS)

Decyzją z dnia 22 grudnia 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., ustalił wysokość kapitału początkowego I. B. na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 91.443,77 zł. Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału w kwocie 572,35 zł, okresy składkowe – 21 lat, 4 miesiące, 11 dni, tj. 256 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat, 0 miesięcy, 27 dni, tj. 60 miesięcy. Ustalony współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł dla ubezpieczonego 88,32 %.

(decyzja z dnia 22 grudnia 2009 roku k. 105-106 akta ZUS; wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego k. 109-110v akta ZUS; wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego k. 111-112 akta ZUS)

W dniu 4 lipca 2018 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę.

(wniosek o emeryturę k. 1-4 akta ZUS)

W okresie od 01.07.1974 r. do 31.12.1983 r. wnioskodawczyni pracowała w Zakładach (...) w Ł. na stanowisku dziewiarza. Ubezpieczona pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawczyni wykonywała pracę w systemie akordowym. I. B. w okresie zatrudnienia miała przyznaną miesięczną premię w wysokości do 20%. W okresie od 25.06.80 r. do 31.12.1983 r. przebywała na urlopie wychowawczym.

Zgodnie z zachowanymi angażami wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w następującej wysokości:

- od dnia 1 lipca 1974 roku – 7 zł za godzinę;
- od dnia 1 grudnia 1974 roku – 11,50 zł za godzinę;
- od dnia 1 marca 1975 roku – 13 zł za godzinę;
- od dnia 1 czerwca 1976 roku – 14,50 zł za godzinę;
- od dnia 1 października 1979 roku – 17,60 zł za godzinę.

Wynagrodzenie akordowe odwołującej było kilkukrotnie wyższe od wynagrodzenia postojowego (liczonego według stawki godzinowej).

(legitymacja ubezpieczeniowa k. 8 akta ZUS; świadectwo pracy k. 11 akta ZUS; akta osobowe I. B. – koperta k. 22; zeznania wnioskodawczyni I. B. – e-protokół z rozprawy z dnia 10 stycznia 2019 roku 00:05:03 – płyta CD k. 40 w zw. z e-protokół z rozprawy z dnia 12 marca 2019 roku 00:02:38 – płyta CD k. 59)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości kapitału początkowego oraz emerytury dla I. B. w najkorzystniejszym wariantcie przy przyjęciu stawek wynagrodzenia godzinowego wnioskodawczyni z lat 1974-1979 oraz obowiązującego podstawowego wymiaru czasu pracy w tym okresie. W wariantcie I przyjęto stawkę godzinową w wysokości: 7 zł od 01.07.1974 r., 11,50 zł od 01.12.1974 r., 13 zł od 01.03.1975 r., 14,50 zł od 01.06.1976 r., 17,60 zł od 01.10.1979 r. W wariantcie II przyjęto te same stawki powiększone o 20% premii od 01.07.1974 r. do 30.11.1974 r. W wariantcie I wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 55,43%, a kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. wyniósł 101.751,65 zł. W wariantcie II wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 55,61%, a kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. wyniósł 101.904,22 zł.

(postanowienie – e-protokół z rozprawy z dnia 10 stycznia 2019 roku 00:12:28 – płyta CD k. 40; pismo z dnia 12 lutego 2019 roku k. 42).

Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości celem wyliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni przy uwzględnieniu stawki godzinowej z uwag na fakt, iż obliczenie to nie wykgało wiadomości specjalnych. W. w tym zakresie było hipotetyczne wyliczenie sporządzone przez organ rentowy, którego ostatecznie pełnomocnik wnioskodawczyni nie kwestionował.

Ustalen w toku procesu, Sąd Okręgowy w Łodzi, dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS oraz na podstawie zeznań wnioskodawczyni.

Sąd oparł się w szczególności na zachowanych aktach osobowych wnioskodawczyni - dokumentacji zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł., z której wynika w jakiej wysokości było wypłacane wynagrodzenie zasadnicze ustalone w stawce za godzinę w spornym okresie. Nie ma już takiej pewności co do premii. Za nieudowodnioną Sąd uznał wysokość premii, jaką miała otrzymywać wnioskodawczyni we wskazanym okresie. Z dokumentacji pracowniczej nie wynika w jakiej dokładnie wysokości wnioskodawczyni otrzymywała premie. Zachowane zaś dokumenty w szczególności angaże wskazują, że jej wysokość nie zawsze była stała i kształtowała się „do” określonej angażem wysokości. Zatem przy braku konkretnych danych brak jest podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty otrzymywanej premii. Nie można za miarodajny dowód na wysokość poszczególnych składników wynagrodzenia przyjmować jedynie twierdzeń

wnioskodawczyni, z których nie da się ustalić wysokości wskazanego składnika wynagrodzenia w poszczególnym miesiącach spornego okresu zatrudnienia.

Ostatecznie pełnomocnik wnioskodawczyni nie wnosił o uwzględnienie premii przy obliczaniu wysokości wynagrodzeń odwołującej w spornym okresie.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się także na hipotetycznym wyliczeniu kapitału początkowego wykonanym przez ZUS, które nie było kwestionowane przez wnioskodawczynię pod względem rachunkowym. Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności pozwalających na jego zdyskredytowanie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część

miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

W myśl art. 15 ust. 1 podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 (...).

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy wnioskodawczyni domagała się uwzględnienia przy wyliczeniu świadczenia wynagrodzenia za okres zatrudnienia na stanowisku dziewiarza w Zakładach (...) za lata 1974-1979 (za które organ rentowy przyjął minimalne wynagrodzenie) ustalonego według stawki godzinowej wynikającej z angaży.

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Należy podkreślić, że Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawczyni w Zakładach (...), co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonej. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się

w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Należy zauważyć, że w objętych sporem okresach zatrudnienia, wnioskodawczyni pracę wykonywała w pełnym wymiarze czasu pracy (co wynika ze świadectwa pracy), zaś normy czasu pracy określały przepisy prawa pracy.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku „o czasie pracy w przemyśle i handlu” (tj. Dz.U.33.94.734) czas pracy wszystkich pracowników, zatrudnionych na mocy umowy w przemyśle, handlu, górnictwie, komunikacji i przewozie oraz innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, czy państwową, czy też organów samorządowych wynosi bez wliczenia przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.

Zgodnie zaś z art. 129 § 1 kp w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975 roku czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień.

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokumentacja z okresu zatrudnienia ubezpieczonej w Zakładach (...) w postaci angaży za lata 1974 -1979 wskazuje wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni w sposób niewątpliwy. Dostępny natomiast materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, jaka była faktyczna wysokość premii wnioskodawczyni w spornym okresie zatrudnienia w tym zakładzie. Załączona do akt sprawy dokumentacja, głównie w postaci angaży, dowodzi że premia faktycznie ubezpieczonej przysługiwała i stanowiła procentowy udział jej wynagrodzenia zasadniczego, ale jednocześnie nie pozwala ona na ustalenie, w jakiej wysokości. Z uwagi na brak dokumentacji świadczącej o wysokości premii nie było możliwe przyjęcie, że wynosiła ona zawsze 20 % wynagrodzenia zasadniczego, czego początkowo domagała się ubezpieczona. W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie ma możliwości ustalenia wysokości kwot wypłaconych tytułem premii, ponieważ brak jest dokumentacji w tym zakresie, brak jest regulaminów premiowania, czy wynagradzania. W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. W sytuacji takiego składnika wynagrodzenia, jakim jest premia, konieczne jest jednak istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt wypłaty premii oraz jej wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, LEX nr 390123).

Reasumując, co do żądania skarżącej o uwzględnienie w wyliczeniu podstawy wymiaru w spornym okresie faktycznych kwot otrzymywanego wynagrodzenia, brak jest podstaw do przyjęcia innych składników wynagrodzenia niż wynagrodzenie zasadnicze określone w angażach stawką godzinową.

Organ rentowy dokonał stosownego hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury przy czym za miarodajne dla rozstrzygnięcia uznać należało przeliczenie podstawy wymiaru w wariantcie uwzględniającym stawki godzinowe z angaży bez premii. I tak w wariantcie I przyjęto stawkę godzinową w wysokości: 7 zł od 01.07.1974 r., 11,50 zł od 01.12.1974 r., 13 zł od 01.03.1975 r., 14,50 zł od 01.06.1976 r., 17,60 zł od 01.10.1979 r. Tak wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitałowego wyniósł 55,43 %, a wysokość kapitału początkowego wyniosła 101.751,65 zł i jest to korzystniejsze od dotychczasowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru oraz wysokości kapitału początkowego ustalonych decyzjami z dnia 13 lipca 2018 roku oraz 17 lipca 2018 roku.

Z tych też względów, zdaniem Sądu, nie ma żadnych przeszkód by ponownie przeliczyć wnioskodawczyni wysokość emerytury od lipca 2018 roku przy uwzględnieniu wysokości kapitału początkowego, ustalonego na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 101.751,65 zł oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 55,43 %.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje i orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wypożyczając akta rentowe.

29 III 2019 roku.